

מעצרים אחרי שחברי הכנסת חולצו מתוך שטח הרהיבית נשאר במקום המוני מתפללים מוסלמים שזעמו על הפרובוקציה

המקורש גוררת תגובות נזעמות לא רק בקרב המוסלמים בכל העולם, וכאלה יש יותר מ-800 מיליון.

בעיקבות הוויכוח שהתנהל בין חברי הכנסת המבקרים לבין שומרי הוויכוח, התאספו מתפללים רבים למקום והקיפו את הנכבדים הישראליים. אלה נבהלו מן המסה האדירה של הערבים סביבם ונכנסו לפאניקה. הם חולצו מן המקום כמעט ללא פגע, אך היו המומים ומבוהלים. אחרי שעזבו את השטח ניסו חיילי מישמרהגבול ושוטרים לפזר את ההמון שהתאסף במקום. שעררי הכניסה להרהיבית נס' גרו מייד כשהתחילו הוויכוחים, ואחרי כך היו מכות, מעצרים וגאז מדמיע.

שאישי יפריע להם. כדי להכנס לחלק מן האתרים יש לקנות כרטיסים כקופות מיוחדות. מוכן שבכניסה למקומות הקדושים יש לכבד את מינהגי המקום. בכניסה למיסגד אל-אקצה ובכניסה למיבנה כיפת הסלע המרשים יש לחלוץ נעליים. ליד כל אחד מן האתרים האלה יש ארון מיוחד להניח בו את הנעליים, וליד כל ארון כזה עומד שומר המשגיח שהבעלים לא יישארו יחפים. חל איסור לצלם בתוך אורוות שלמה — אולמות ענקיים הנמצאים מתחת לרחבה. האיסור חל על כולם, כולל על המבקרים המוסלמים. אפשר לצלם לשם רק באישור מיוחד של המופתי.

קדוש לאללה

אחד הדברים הראשונים שאומרים מדריכי התיירים לקבוצות שלהם, רכבים הנאמרים בכל השפות, בעיקר על-ידי מדריכים ישראלים, הוא שהאתרים שעל הרהיבית קדושים למוסלמים בכל העולם, וכי אחרי הכענה כמכה, זהו המקום הקדוש ביותר לאיסלאם. אין ספק, לכן, שכל פגיעה או התגרות ופרובוקציה באיזור

ביקורם של חברי הכנסת בהרהיבית ביום השלישי בכוכר, שוב הסתיים כמהומה. גם הפעם התעקשו הח"כים לנהוג שלא לפי ההוראות ולהתגרות במוסלמים הדתיים, כשח"כ אליעזר ולדמן התעקש להתפלל במקום למרות האיסור. התפילה גררה פעולת נגד של שומרי הוויכוח, שסגרו את הכניסה לאורוות שלמה ואסרו על הח"כים להכנס לשם. הח"כים רצו להכנס בכוח, אך לבסוף ויתרו ורובם על הרעיון המהפכני והכבוד יצאה החוצה.

שלים המופקדים על שמירת הרחבה והמיבנים. שומרים אלה, שכופות לראשם, מצויידים במכשירי קשר ותפקידם לשמור על השקט במקום. הם אינם נושאים נשק, ואת תפקידי השיטור האחרים עושות יחידות של מישטרת ישראל וחיילי מישמרהגבול, הנמצאים באיזור.

במשך כל הסיור, סיפר ערבי שהיה עדיראייה, "התנהגה חברת הכנסת גאולה כהן כאלו היא מחפשת מריבה בכוח. היא התגרתה כל הזמן והעירה הערות לאורך כל הדרך. היא שאלה, למשל, מדוע הירשו לערבים לבנות ברחבה אנדרטה לזכר קורבנות הטבח בצברא ובשאתילה. כמיקרה אחר שאלה מדוע מצוייר דגל ירדני על אחד האתרים, מדוע לא מסלקים את זה, איך הם מרשים לעצמם, ודברים דומים. אבל למרות זאת איש לא אמר לה מילה והיא המשיכה בסיוור, עד שהגיעו לאורוות שלמה."

אף-על-פי שהוסבר לכהן ולגילוויים אליה כי המקום קדוש וכי חל איסור חמור לצלם בפנים, היא ללא ויתרה. וכדי להוכיח שהיא "בעלת הבית" במקום, תלתה על עצמה מצלמה של אחד הצלמים, והכריזה שהיא נכנסת פנימה רק עם המצלמה. היא גם טרחה להזכיר לשומרים לאורך כל הדרך כי אסור לאנשי הוויכוח לערוך שינויים ושיפוצים במקום. מכיוון שהמקום אינו שייך להם.

גאז מדמיע

כוחות הביטחון ירו רימונים של גאז מדמיע אל תוך המון המתפללים המוסלמיים שהתאספו ברחבת ההר

מחקירה שיטחית של הביקור הראשון ותוצאותיו עולה מיידי כי חברי הכנסת, שרובם לא היו כלל חברי ועדת הפנים, כפי שנאמר, לא באו כדי להתרשם. אלא כדי לעורר מהומה ולהתגרות במוסלמים במקום.

בניגוד לרושם שהתקבל בציבור אין שום מניעה לשום אדם לבקר באתרים שעל הרהיבית. הנפוץ הוא — כבר מן השעות המוקדמות של כל יום הרחבה הומה אדם. בכל בוקר שוטפים עובדי הוויכוח את מירצפות האבן הגדולות, פועלים רבים עוברים עם עגלות אשפה ומנקים ביסודיות כל פיסת אבן וכל פינה. מכל השערים נכנסות פנימה קבוצות תיירים מאורי גנות ותיירים יחידים, רבים נושאים על חום מצלמות לתמונות, או מכשירי וידיאו קטנים לצילום, וגם על כך לא חל שום איסור. ליד כל שער מצוי שוטר, הלובש מדים כחולים של מישטרת ישראל — בדרך-כלל אלו שוטרים ערביים — ולידם נמצאים אחד או שניים מן השומרים של הוויכוח, המצויידים במכשירי קשר. השוטרים בודקים באדיבות את הנכנסים, ואחרי שנכנסו, רשאים המבקרים להסתובב ברחבה הענקית כאוות נפשם מבלי

השומרים במקום הסבירו להם שאסור להכניס מצלמות, אבל הם התעקשו וניסו להיכנס בכוח. היו שם מתפללים מוסלמים שראו מה שקורה, והאוירה היתה מתונה מאוד. כששמעתי מה קורה שם, הלכתי למקום וביקשתי מהשוטרים שידאגו להוציא את חברי הכנסת מחוץ למיסגד. פחדתי שהי מתפללים יתרגזו ויפגעו בהם. לכן ביקשתי מהמישטרה שתוציא אותם. אמרתי לחברי הכנסת, שאני מוכן לתת להם רשות להיכנס בכל יום אחר, אבל באתו רגע המצב היה מסוכן מדי עבורם.

"המישטרה, כאמת הוציא אותם החוצה, ואחרי כמה ימים קיבלתי בקשה נוספת לביקור, ואני אישרתי את הביקור. כל המהומה לא היתה מתרחשת אילו היו באים בלי צלמים. ובעיקר אילו היו באים בלי סלומון, אילו לא היו מתעקשים להכניס מצלמות לשטח הקדוש. הם יכלו להיכנס לשם בעצמם ולא היה קורה מה שקרה."

"בעלת הבית"

עדיראייה אחרים מספרים, שביקור חברי הכנסת עבר בשקט לאורך כל הדרך. היה להם ליווי צמוד של שוטרי מישטרת ישראל ושל שומרי המיסגד, ערבים תושבי ירו

הקדוש במטרה לפזר אותם. בתמונה: מפגין מוסלמי מובל על גבי אלונקה אחרי שנפגע מרימון של גאז והתעלף. הוא מוצא אל מחוץ לשטח המיסגדים.

אלות מול מתפללים שוטרי מישטרת ישראל מול המתפללים המוסלמים. מש-מאל: טדי קולק בביקור שערך במיסגדים ואצל המופתי ביום השני.